

LØVEMAMMAENE

Helsedirektoratet
Pb 220, Skøyen
0213 Oslo

10.05.23

Avklaring rundt vedtak for familier med nødvendige helse- og omsorgstjenester i form av avlastning i bolig.

Løvemammaene er en diagnoseuavhengig organisasjon som jobber med å opplyse om og forbedre rettighetene til barn og unge med sykdom og funksjonsvariasjon. Vi brenner for støtte, frihet og likestilling for hele familien, og er en voksende organisasjon med 6571 medlemmer pr. 01.05.23.

Løvemammaene får stadig henvendelser fra medlemsfamilier som mottar helse- og omsorgstjenester i form av kommunal avlastning i bolig. Selv om kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester, så får vi ofte eksempler som gjør det vanskelig å se at tilbudet er forsvarlig organisert i flere kommuner. Våre medlemsfamilier har et stort behov for avlastning i ferie- og alle røde dager. Da er barnehage, skole og sfo stengt, og familiene blir stående, ofte alene, med særlig tyngende omsorgsoppgaver. Vi erfarer store variasjoner og utfordringer knyttet til avlastning som vi ikke klarer å finne frem til gjeldende praksis, hverken i lovverk, veiledere eller rundskriv, og vi ber derfor Helsedirektoratet om en tydelig avklaring.

1. Vi erfarer store forskjeller mellom kommunene for når det i kalenderåret tilbys helse- og omsorgstjenester i form av avlastning i bolig. Flere avlastningsboliger stenger deler av ferier og på helligdager, og familier står uten nødvendig tilbud. Løvemammaene er kjent med at avlastning som treffer på helligdager utgår, eller at avlastningsboligen stenger deler av feriene. Vi ser at det generelt gis lite helge- og ferieavlastning i flere kommuner, hvor dette går hardt utover søsken og foreldre. Løvemammaene ber om en avklaring for hva som er gjeldende praksis, og hvorvidt kommuner har anledning til å ikke tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester i deler av året?
2. Det er stor forskjell på tiden avlastningsboligene har for inn- og utsjekk. I noen boliger får barna for eksempel komme kl. 15, men må reise hjem kl. 12 dagen etter, det regnes som 1 døgn. Andre boliger har utsjekk senere, som igjen viser store forskjeller i praksis. Vedtakene som gis er på døgnavlastning. Hvor stor fleksibilitet skal avlastningsboligene ha når tilbudene blir så ulike for familiene? Betyr vedtak på døgn 24 timer avlastning?
3. Det skiller ikke på døgn som faller på helg eller ukedag. For våre medlemsfamilier, som alle andre, gir helgene større muligheter enn en travel ukedag. Vi har familier som kun får tildelt avlastningsdøgn i bolig på ukedager, med begrunnelse om at "alle vil ha helg og at det er fullt i helgene". Noen avlastningsboliger innvilger kun avlastning i helg når vedtaket er av en viss størrelse. Hvilke retningslinjer foreligger når det gjelder avlastning knyttet til helgene?

4. Løvemammaene erfarer store variasjoner i hvordan vedtakene rundt avlastning i bolig organiseres i kommunene. Noen familier formidler at de tildeles faste døgn/ helger gjennom året og har faste rammer for avlastning å forholde seg til. I tillegg kommer gjerne fleksible døgn til bruk gjennom året eller perioden. Andre familier melder om manglende forutsigbarhet hvor avlastning tildeles via vedtak om antall timer/ døgn, og fordeles deretter i flere perioder gjennom året, ut fra turnus og ansatte. Dette gir lite rom for forutsigbarhet eller planlegging hos familiene. Hvilke føringer foreligger når det gjelder krav til forutsigbarhet ved tildeling av en tjeneste som avlastning i bolig?

På forhånd takk for svar,

Med vennlig hilsen
Nina Herigstad og Gunn Helen Ege
Sentralstyret i Løvemammaene